

Armenian-English

**Proverbs
and
Sayings**

Second Revised Edition

By
Tamar Panosian B.A.

ISBN: 978-1-927860-93-9

Հայերեն-Անգլերեն

Առածներ

և

Ասացվածքներ

**Աշխատասիրեց՝
Թամար Փանոսյանը**

Հայերեն – Անգլերեն Առածանի

Հայերեն-Անգլերեն Առածներ և Ասացվածքներ

Աշխատասիրեց՝
Թամար Փանոսյանը

Էդիկ Բաղդասարյանի խմբագրությամբ

Armenian-English Proverbs and sayings

By
Tamar Panosian B.A.

Edited by Edic Baghdasarian, Ph.D.

ISBN: 978-1-927860-93-9

Հայկական Ուսումնասիրությունների կենտրոն
Armenian Research Center Toronto-2021-Canada

مرکز پژوهش های ارمنی شناسی – تورونتو ، کانادا

Տրոնտո – 2021 - Կանադա

Նվիրում եմ սիրելի ընտանիքիս

Dedicated to my beloved family

Գրքի կազմը՝ Արարատներն ու հայագետ Լորդ Բայրոնը:
Ջորջ Բայրոն (անգլ.՝ George Gordon Byron, հայտնի է որպես Լորդ
Բայրոն, հունվարի 22, 1788, Լոնդոն, - ապրիլի 19, 1824,
Մեսոլոնգիոն, Առաջին հունական հանրապետություն), 19-րդ դարի
անգլիացի բանաստեղծ, ռոմանտիզմի ամենաերևելի
ներկայացուցիչներից մեկը, Եվրոպայի մեծագույն գրողներից մեկը:
Նրա ամենաճանաչված աշխատանքների թվում է որոշ
ինքնակենսագրական տարրեր պարունակող սկանդալային Դոն
ժուան պոեմը:
Բայրոնն առաջին հայագետներից է. Վենետիկի Սուրբ Ղազար
կղզում գտնվող Մխիթարյան Միաբանության վանականներից նա
սովորել էր հայերեն, նրա օգնությամբ անգլերենից հայերեն և
հայերենից անգլերեն են թարգմանվել մի շարք կրոնական և
աշխարհիկ ձեռագրեր, ստեղծվել է անգլերեն-հայերեն բառարան:
Բայրոնի ստեղծագործությունները բարձր են գնահատել այնպիսի
հայ գրողներ, ինչպիսիք են Ղևոնդ Ալիշանը, Հովհաննես
Թումանյանը և այլք:

Cover image. **Lord Byron** (1788-1824) and Ararat mountains.
The first English Armenianologist, who learned Armenian language
and literature at the Armenian Mekhitarist monastery, San
Lazzaro, Venice, Italy.

Բովանդակություն
Table of Contents

Առաջաբան.....	5
Foreword.....	7
Ա.....	11
Բ.....	20
Գ.....	22
Դ.....	24
Ե.....	26
Զ.....	28
Է.....	28
Ը.....	30
Թ.....	30
Ժ.....	32
Ի.....	32
Խ.....	37
Ծ.....	38
Կ.....	39
Հ.....	41

Հայերեն – Անգլերեն Առածանի

Ձ	44
Ղ	46
Ճ	46
Մ	46
Ո	55
Չ	59
Պ	59
Ջ	60
Ս	61
Վ	63
Տ	64
Յ	65
Փ	65
Ք	67
Օ	68
English Proverbs Alphabetical index	69
Հայերեն առածների այբբենական ցանկ	91
Գրականության ցանկ	113
Վերջ	118

Առաջարան

Առաձը արտացոլում է հասարակական կյանքի տարբեր կողմերը արտահայտում է՝ կենցաղային եւ փիլիսոփայական հասկացութիւններ որտեղ ընդհանրացված են ժողովրդի իմաստութիւնն ու կենսափորձը: Առաձին բնորոշ են խոսքի պարզութիւնը պատկերավորութիւնը բնութագրումների դիպուկութիւնը: Դա յուրաքանչյուր ժողովրդի բանահյուսութեան բաղկացուցիչ մասերից մեկն է համարվում:

Հեղինակը երկար տարիներ ի վեր ցանկութիւն է ունեցել կազմել մի ժողովածու, որը պիտի ընդգրկեր Հայերեն, Պարսկերեն եւ Անգլերեն լեզուներում հաճախակի օգտագործվող առածներ: Այդ երազանքը իրականացավ երբ ստացա ամուսնուս՝ Դոկտր. էդ. Բաղդասարյանի քաջալերանքն ու բարոյական աջակցութիւնը, որոնց համար իմ պարտքն եմ համարում ջերմ երախտագիտութիւնս հայտնել նրան: Սույն ժողովածուի գլխավոր մասը վերջինիս խնդրանքով արդեն հրատարակվել են նրա խմբագրութեամբ լույս տեսնող «ԼՈՒՅՍ» երկշաբաթաթերթի զանազան համարներում:

Վերոհիշյալ եռալեզու առածանիի առաջին խմբագրութիւնը հրատարակվեց 2007 թվականին, իսկ երկրորդ վերամշակված և լրացված տարբերակը տպագրվեց այս նոր՝ Հայ-Անգլերեն խմբագրութեան առաջին հրատարակութիւնից առաջ: Այժմ ի նկատի ունենալով ընթերցողների լեզվական բազմազանութիւնը՝ գրքիս

խմբագրի առաջարկով որոշեցի ունենալ երեք հրատարակություն՝ ա.Հայ-Պարսկերեն-Անգլերեն, բ.Հայ-Անգլերեն և գ. Հայ-Պարսկերեն առանձին խմբագրությունները:

Հարկ է նշել, որ եռակեզու խմբագրությունը պարունակում է ընդհանուր առմամբ այն առածները՝ որոնք ընդհանրապես նույնն են թե՛ իմաստով, թե՛ բառացիորեն երեք լեզուներում, թեև պիտի խոստովանել, որ գտնել նույն առածները երեք լեզուներում շատ ավելի բարդ է քան երկլեզու տարբերակների պարագայում, ուստի բնականաբար երկլեզու տարբերակները պարունակում են թվով ավելի շատ առածներ: Նաև նշել, որ առածները առանձին լեզուներում թվով բազմաթիվ են, բայց երբ փնտրվում է հոմանիշներ այլ լեզուներում, դրանց թվի նվազումը ակնառու է դառնում, նաև այն որ մենք աշխատել ենք ավելի օգտագործվող առածները ընդգրկել այս երեք խմբագրություններում:

Տողերիս հեղինակը շնորհակալությամբ կընդունի բոլոր ընթերցողների դիտողություններն ու տեսակետները, որոնք հաշվի կառնվեն գրքի հաջորդ հրատարակության ժամանակ:

Թամար Փանոսյան,

Հուլիս 2021թ.

Տորոնտո

Tamar_panosian@yahoo.com

Foreword

Proverbs by stating basic principles of folk wisdom and conduct have become an essential and enduring part of daily speech in all societies. Very often the percepts of one culture are percepts of another for they are of common experiences.

It was a very long time since when I had great desire to publish a collection of common proverbs in three languages: Armenian English and Persian (Farsi). Here I would like to thank my husband *Dr. Ed. Baghdasarian* (Historian and scientific researcher) who encouraged me to prepare this book by his good advices and printed my early edition of proverbs in these three languages in several issues of his “LOUYS” bi-weekly magazine. This publication made one of my dreams come true.

The first edition of the above-mentioned trilingual edition was published in 2007, and the second revised version was published before the first edition of this new Armenian-English edition. Now, considering the linguistic diversity of the readers, at the suggestion of the editor of my book, I decided to have three editions: a) Armenian-Persian-English, b) Armenian-English and c) Armenian-Persian separate editions.

It should be noted that the trilingual edition generally contains proverbs that are the same in meaning and literally in three languages, and it should be considered that finding the same proverbs in three languages is much more difficult than bilingual versions, so naturally, bilingual versions contain more proverbs and sayings than trilingual edition. It should also be noted that there are many proverbs in most languages,

but when looking for synonyms in other languages, the decrease in their number becomes more obvious. I have tried to include more commonly used proverbs and sayings in these three editions.

Author will be grateful to those readers, who will not hesitate to give their constructive ideas, suggestions and supports which will be considered in the future edition of the book.

Tamar Panosian
July 2021
Toronto.
Tamar_panosian@yahoo.com